

پیام‌های آسمان

پایه نهم



سؤال‌ها و جواب‌های درس و متن

نوبت اول

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

پایه نهم
ریاضی

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

سؤال‌های کتاب

۱. صفات ثبوتی و سلبی را تعریف کنید و برای هر یک مثال بزنید.

صفاتی که جنبه کمال دارند؛ مثل قدرت و علم. این صفات را به خدا نسبت می‌دهیم؛ یعنی خداوند این صفات را داراست. صفاتی که از نقص ناشی می‌شوند؛ مثل جهل و خستگی. این صفات را از خداوند سلب می‌کنیم؛ یعنی خداوند این صفات را ندارد و از آن‌ها مبرا است.

۲. راه‌های شناخت صفات خداوند را نام ببرید و درباره‌ی هر کدام به اختصار توضیح دهید.

(۱) تفکر در کتاب آسمانی: توصیفی که خداوند در قرآن از خود ارائه می‌دهد دقیق و بی‌نقص است و می‌تواند ما را در شناخت صحیح او یاری دهد.

(۲) تفکر در کتاب خلقت: از طریق آثار و نشانه‌های خدا که در سرتاسر جهان متجلی است، می‌توانیم به ویژگی‌های او پی ببریم.



۳. حمد و تسبیح خداوند به چه معناست؟ و ارتباط با با

صفت ثبوتی و سلبی چیست؟

«حمد» به معنای «ستایش» و «تسبیح» به معنای «پاک و منزّه دانستن» است. وقتی می‌گوییم: «الحمد لله» یعنی: «هر ستایشی برای خداست.» و وقتی می‌گوییم: «سبحان الله» یعنی: «خداوند از هر نقص و عیبی پاک است.»

سؤال‌های درس

۴. چرا ما نمی‌توانیم خدا را به‌طور کامل بشناسیم؟

(۱) به سبب توانایی‌های محدود خود؛

(۲) و نامحدود بودن خداوند.

۵. حدیث رسول خدا (ص) که می‌فرماید: «ما عرفناک حق

عرفتک» به چه موضوعی اشاره دارد؟

ما به‌قدر توان و درک خود، می‌توانیم به شناختی محدود از خدا برسیم.

۶. چرا بهترین راه شناخت خدا مراجعه به کلام خود

اوست؟

زیرا توصیفی که خدا از خود می‌کند بی‌نقص و دقیق است.

۷. قرآن کریم چگونه خدا را توصیف می‌کند؟

خدا بر همه چیز آگاه است؛ از آنچه در قلب ما می‌گذرد، از آنچه چشم‌های ما می‌بیند و آنچه در گوش دیگران نجوا می‌کنیم. او حتی از فروافتادن برگ درختی در گوشه‌ای از جهان باخبر است. همچنین او آن قدر مهربان است که مهرورزی بر بندگان را بر خود واجب می‌داند و خود را «دوستدار بندگان» نامیده است.

۸. آیه‌ای را که بر آمرزنده بودن خدا و دوستی او بر بندگان اشاره دارد، ذکر کنید.

«هُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ»؛ او آمرزنده و دوستدار بندگان است.

۹. آیا خدای که سراسر مهر و رحمت است، کسی را هم

مجازات می‌کند؟

بلی، او مجازات کننده هم هست و کسانی را که به مبارزه با حق برخیزند و از گناه و سرکشی دست برندارند از رحمت خویش محروم و به عذابی دردناک گرفتار می‌کند.

گروه آموزشی عصر



۱۰. آیا خداوند به مردم ظلم هم می‌کند؟ پس چرا گروهی در مسیر گرفتاری و هلاکت قرار گرفته‌اند؟

خیر، او به بندگان ظلم نمی‌کند، بلکه این انسان‌ها هستند که با گناهانشان به خود ظلم می‌کنند و خود را در مسیر گرفتاری و هلاکت قرار می‌دهند.

۱۱. «خداوند توبه‌پذیر است» یعنی چه؟

کسانی را که از گناه خویش پشیمان شوند و توبه کنند با آغوش باز می‌پذیرد؛ زیرا او خود را خدای بسیار توبه‌پذیر معرفی می‌کند و توبه کنندگان را دوست دارد.

۱۲. سخت‌گیری در احکام و قوانین خدا چه معنایی دارد؟

خداوند با این قوانین، انسان‌ها را از پلیدی و ناپاکی دور کند و آن‌ها را به سوی زندگی سرشار از خوش‌بختی و سعادت در این جهان و بهشتی آباد و پر نعمت در جهان آخرت هدایت کند.

۱۳. سختی‌هایی که بندگان در راه خدا متحمل می‌شوند چگونه جبران می‌گردد؟



او شکرگزار است؛ شکرگزار و قدردان کارهای خوبی که بندگان انجام می‌دهند. حتی اگر هیچ‌کس آن خوبی‌ها را نبیند و یا به چشم دیگران کوچک و بی‌ارزش بیاید. خداوند تمام این خوبی‌ها را ثبت می‌کند و با پاداش فراوان، از انجام‌دهندگان این اعمال سپاس‌گزاری و قدردانی می‌کند.

۱۴. سؤال جای خالی:

خدایی که قرآن توصیف می‌کند بهترین روزی‌دهنده، بهترین یاری‌کننده و بهترین سرپرست است.

۱۵. چگونه تفکر در کتاب خدا ما را در شناخت صفات خدا یاری می‌رساند؟ با مثال توضیح دهید.

«تفکر در کتاب خلقت» یعنی از طریق آثار و نشانه‌های خدا به ویژگی‌های او پی ببریم؛ مثلاً، با دیدن نوشته‌ای علاوه بر پی بردن به نویسنده، به میزان دانایی و نوع اندیشه‌هایش پی می‌بریم یا با دیدن ساختمانی از وجود سازنده و مهارت‌های او باخبر می‌شویم.

۱۶. سؤال جای خالی:

به هر میزان که علم و دانش ما افزایش می‌یابد بیش از گذشته، آثار علم و قدرت خداوند را در جهان درمی‌یابیم.



۱۷. سؤال جای خالی:

هر کمال و خوبی که مخلوقات دارند از خالق دریافت کرده‌اند، و کسی می‌تواند کمال و خوبی بدهد که خود نیز آن را دارا باشد. بنابراین، خداوند سرچشمه‌ی همه‌ی خوبی‌ها و کمالات است.

۱۸. سؤال جای خالی:

صفاتی که از مخلوق بودن و محدود بودن موجودات سرچشمه می‌گیرد در خدای متعال نیست؛ زیرا خداوند مخلوق و محدود نیست.

امیرالمؤمنین حضرت علی - علیه السلام - می‌فرماید: «آنگاه که خداوند می‌بیند قومی در گناهان زیاده‌روی کردند و در میان آنان سه نفر از مؤمنان هستند، خداوند به آنان می‌فرماید: ای بندگان گناه‌کارم! اگر در میان شما نبودند آنان که به خاطر من با هم دوستی می‌کنند و با نماز خواندشان زمین من و مسجدهای مرا آباد می‌کنند، و شب‌ها موقع سحر از ترس من استغفار می‌نمایند، عذابم را بر شما نازل می‌کردم، و از آن باکی نداشتم.»

(بحار، ج ۸۷، ص ۱۴۰)

گروه آموزشی عصر

درس ۲

سؤال‌های درس

۱. توضیح دهید چرا با اینکه از خوبی برخی کارها آگاهیم، اما آن کارها را انجام نمی‌دهیم؟
زیرا با وجود آگاهی از خوبی آن‌ها، به آن کار ایمان و باور نداریم.

۲. راه‌های تقویت ایمان را ذکر کنید.
(۱) تفکر پیرامون آیات خدا در جهان آفرینش؛ (۲) یاد و ذکر خداوند؛ (۳) انجام نیکی‌ها و دوری از گناهان.

۳. به کسانی که معتقدند قلب انسان باید پاک باشد و ظاهر و عمل انسان ملاک نیست، چه پاسخی می‌دهید؟
(۱) پاکی قلب کافی نیست، عمل شایسته هم برای رستگاری لازم است. (۲) پاکی قلب و ایمان درست برانگیزاننده انسان به سوی عمل شایسته می‌شود. (۳) از کوزه همان برون تراود که در اوست.

۴. یکی از دلایلی را که باعث می‌شود انسان مؤمن با یاد خدا از آرامش برخوردار شود، بیان کنید.



- ۱) خداوند دل و جان آدمی را به گونه‌ای آفریده که جز با یاد و نام او آرام نمی‌گیرد.
- ۲) کسی که به خدا ایمان دارد مقصد و جایگاه نهایی خود را نه در دنیا، بلکه نزد خدا جست‌وجو می‌کند و به همین علت، از ناملایمات دنیا دچار اضطراب و ناراحتی نمی‌شود.

سؤال‌های متن

۱. آیا صرف داشتن شناخت نسبت به خدا و فرمان‌های او کافی است؟ توضیح دهید.

خیر، شناخت ما از خالق خویش و فرمان‌های او، به تنهایی منجر به اطاعت از او نخواهد شد، بلکه این شناخت نیازمند حقیقت‌دیگری به نام «ایمان» است.

۲. سؤال جای خالی:

علم و شناخت مانند چراغی است که راه را نشان می‌دهد. اما داشتن چراغ به تنهایی انگیزه لازم را برای رفتن به سمت راه در انسان ایجاد نمی‌کند، بلکه حقیقتی به نام ایمان برانگیزاننده و محرک ما برای رفتن به سمت عمل و انجام دستورهای الهی است.

گروه آموزشی عصر



۳. حضرت علی (ع) درباره ارتباط ایمان و عمل چه می‌فرمایند؟

ایمان و عمل دو برادر همراه و دو دوست جدایی ناپذیرند.

۴. ایمان را تعریف کنید؟

ایمان، اعتماد و باور قلبی کامل به یک موضوع و یا حقیقت است.

۵. برای حرکت به سوی خدا - به عنوان خالق هستی - چه باید بکنیم؟

(۱) شناخت او؛

(۲) قلب خود را برای پذیرش وی آماده سازیم.

(۳) از صمیم قلب به او ایمان آوریم.

۶. راه‌هایی که قرآن و پیشوایان معصوم (ع) برای رسیدن به ایمان به ما نشان می‌دهند چه ویژگی‌هایی دارند؟

(۱) ما را از مرحله شناخت خدا به مرحله ایمان واقعی می‌رسانند.

(۲) سبب تقویت و محکم شدن ایمان هم می‌شوند.

۷. سؤال جای خالی: جایگاه ایمان قلب است.



۸. آثار تفکر در آیات خدا چیست؟

- ۱) یاد خدا را در دل‌ها زنده می‌کند.
- ۲) لطف و رحمت او را به ما یادآور می‌شود.
- ۳) بر دوستی و محبت ما به خدا می‌افزاید.

۹. چه اعمالی موجب افزایش یاد و ذکر خداوند در خاطر ما می‌شود؟

- ۱) نمازهای پنج‌گانه؛
- ۲) قرائت قرآن در طول شبانه روز؛
- ۳) گوش سپردن به آیات قرآن.

۱۰. رابطه دوسویه‌ی ایمان و عمل صالح را توضیح دهید؟

همان‌گونه که ایمان به خداوند، عمل به دستورات او را به دنبال دارد، عمل به دستورات الهی نیز موجب تقویت ایمان می‌شود.

۱۱. بنا بر حدیث امام صادق (ع)، چه چیزی ایمان را در دل پایدار می‌کند؟ دوری از گناهان.

۱۲. سؤال جای خالی: از اثرات ایمان دست یافتن به آرامش قلبی است.



۱۳. بنا بر آیه ۲۸ سوره رعد انسان چگونه به آرامش دست می‌یابد؟

«أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ»؛ آگاه باشید که دل‌ها تنها با یاد خدا آرام می‌گیرد.

۱۴. پاداش خداوند به مؤمنان در برابر نامالایمات چیست؟

آرامش را بر دل‌های آنان فرود می‌آورد.

۱۵. چرا عده‌ای در برابر سختی‌های زندگی آرامش خود را از دست می‌دهند و گرفتار یأس و اضطراب می‌شوند؟
زیرا:

(۱) ایمان به خدا در قلب و جانشان وارد نشده است.

(۲) جز دنیا و نعمت‌های آن، خواسته دیگری ندارند.

۱۶. آثار ایمان را نام ببرید.

۱۷. (۱) آرامش؛ (۲) رهایی از احساس بیهودگی.

۱۸. سؤال جای خالی: چیزی که به زندگی انسان معنا می‌دهد و آن را از بیهودگی خارج می‌کند داشتن هدف متعالی و ارزشمند است.



۱۹. کسانی که هدف متعالی و ارزشمندی در زندگی

ندارند چه چیزهایی را هدف خود قرار می‌دهند؟

رسیدن به: (۱) پول؛ (۲) مقام؛ (۳) شهرت؛ (۴) لذت‌های زودگذر دنیا؛ (۵) فخرفروشی.

۲۰. ویژگی کسانی که معتقدند خدا از آفرینش آن‌ها

هدفی داشته، چیست؟

معتقدند: نه تنها انسان، بلکه آفرینش همه چیز برای رسیدن به هدف مشخصی است و کاری که انسان باید انجام دهد این است که با کمک گرفتن از فرستادگان الهی، آن هدف را کشف کرده، برای رسیدن به آن بکوشد.

حضرت علی - علیه السلام - می‌فرماید: «قیام اللیل مصحّة للبدن»؛ بیداری شب موجب سلامتی بدن است.

(میزان الحکمه، حدیث ۱۰۷۶۰)

گروه آموزشی عصر

سؤال‌های درس

۱. چند نمونه از سؤال‌های اساسی انسان‌ها را ذکر کنید.

(۱) هدف از خلقت ما چیست؟

(۲) در چگونه جهانی زندگی می‌کنیم؟

(۳) وظایف و مسئولیت‌های ما در این جهان چیست؟

(۴) آیا غیر از این دنیا، زندگی دیگری نیز خواهیم داشت؟

۲. تنها کسی که صلاحیت ارائه دین به انسان‌ها را دارد،

کیست؟ چرا؟

خداوند؛ زیرا او خالق انسان و آگاه به همه‌ی استعدادها، روحیات،

نیازها و آرزوهای اوست.

۳. دعوت به و دعوت به دو اصل اساسی

است که پیامبران مأمور به انجام آن بودند.

(۱) دعوت به پرستش خدای یگانه؛ (۲) دعوت به ایمان به جهان آخرت

و جزای عادلانه انسان‌ها در آن سرا.

گروه آموزشی عصر



۴. دو علت اصلی که موجب شده است برخی جوامع به ظاهر دیندار دچار چالش‌ها و مشکلات فراوانی شوند چیست؟

۱) جهل بسیاری از مردم نسبت به دستورها و تعالیم دین؛

۲) عمل نکردن مردم به دستورهای دین.

سؤال‌های متن

۱. سؤال جای خالی:

همه انسان‌ها در این دنیا، در جست‌وجوی رستگاری هستند و راه رسیدن به آن را می‌جویند.

۲. سؤال جای خالی:

خداوند که خالق انسان و آگاه به همه‌ی استعدادها، روحیات، نیازها و آرزوهای اوست، تنها کسی است که می‌تواند بهترین و کامل‌ترین پاسخ‌ها را به سؤال‌ها و نیازهای انسان بدهد.

۳. سؤال جای خالی:

بهترین و کامل‌ترین پاسخ‌ها به سؤال‌ها و نیازهای انسان توسط خالق هستی ارائه شده است.



۴. دین چیست؟

دین برنامه زندگی مادی و معنوی انسان‌هاست که پیامبران از طریق وحی آن را دریافت کرده و وظیفه داشتند مردم را به آن دعوت کنند.

۵. پیامبران متعدد مردم را به چه چیزی دعوت می‌کردند؟
همگی مردم را به یک دین دعوت می‌کردند.

۶. پیامبران چگونه مردم را به توحید و معاد دعوت می‌کردند؟

با: (۱) با آوردن دلیل؛ (۲) ارائه معجزات؛ (۳) و تشویق انسان‌ها به تفکر در شگفتی‌های خلقت.

۷. برای اینکه مردم خدا را به یگانگی بشناسند و خدا را پرستند، پیامبران چه می‌کردند؟

فطرت انسان‌ها را بیدار می‌ساختند.

۸. سؤال جای خالی:

انسان‌ها به گونه‌ای خلق شده‌اند که خداجو و خدادوست هستند.

۹. نوع اخلاق و رفتار هر کس به چه چیزی بستگی دارد؟
نوع اخلاق و رفتار هر کس برگرفته از شناخت و ایمان اوست.



۱۰. چرا پیامبران ایمان به خدا و روز جزا را در دل مردم تقویت می‌کردند؟

تا مردم جز برای خدا نکوشند و جز برای اطاعت او کاری نکنند.

۱۱. اگر بخواهیم دین در زندگی‌مان اثرگذار باشد چه باید بکنیم؟

(۱) مطالعه و شناخت تعالیم دین؛ (۲) اطاعت از دستورهای دین.

چگونه می‌توان از دین دفاع کرد؟

پاس‌داری از دین می‌تواند هم به صورت دفاع در صحنه نبرد با دشمنان اسلام باشد و هم به صورت دفاع علمی.

۱۲. وظیفه انسان‌های دین‌دار در دفاع از دین چیست؟

از دین راستین دفاع کنند و در این راه حتی از جان خود نیز بگذرند.

۱۳. شهید مطهری (ره) چگونه از دین دفاع کرد؟

بر اساس وظیفه دینی‌اش:

(۱) به شبهاتی که درباره موضوعات دینی مطرح می‌شد پاسخ می‌داد.

(۲) با انحرافات که در دین ایجاد می‌شد پاسخ می‌داد.



۱۴. شهید مطهری (ره) به دست چه کسانی و در چه تاریخی به شهادت رسید؟

در شب دوازدهم اردیبهشت سال ۱۳۵۸ به دست گروه فرقان به شهادت رسید.

روایت شده است که امیرالمؤمنین -علیه السلام- از مقابل دگّه قصابی می‌گذشتند. قصاب گفت: ای امیرالمؤمنین، گوشت چاق و خوب موجود است.

امام علی -علیه السلام- فرمودند: پول آن موجود نیست.

قصاب گفت: من مهلت می‌دهم و صبر می‌کنم.

امام -علیه السلام- پاسخ دادند: من بر نخوردن گوشت صبر می‌کنم. و افزودند: خداوند متعال پنج چیز را در پنج چیز دیگر قرار داده است: عزّت را در بندگی، ذلّت را در معصیت، حکمت را در کم خوردن و خالی بودن شکم، هیبت و ابّهت را در روی آوردن به نماز شب، و ثروتمندی و بی‌نیازی را در قناعت.

(ارشاد القلوب، ص ۱۰۶ - ۱۰۳)

گروه آموزشی عصر

سؤال‌های درس

۱. نمونه‌ای از تسلیم پیامبران در برابر خداوند را ذکر کنید.

۱) خداوند به حضرت ابراهیم (ع) دستور داد زن و فرزند کوچک خود را در سرزمین مکه، که در آن زمان بدون آب و آبادانی بود و امکاناتی برای زندگی نداشت، سکونت دهد. او هم با اطمینان خاطر به دستور خداوند عمل کرد.

۲) خداوند به حضرت موسی (ع) دستور داد نزد فرعون برود و از او بخواهد بنی‌اسرائیل را آزاد کند. او هم با اینکه از خشم فرعون و قومش نسبت به خود آگاه بود و احتمال هر گونه خطری را برای خود می‌داد به این مأموریت عمل کرد.

۳) حضرت ایوب که می‌دید تمام مشکلاتی که در زندگی برایش پیش می‌آید به خواست خدا و برای امتحان اوست، در برابر همه آن‌ها صبر کرد و در برابر خواست خدا تسلیم شد.

۲. چرا پیامبران الهی در راه انجام دستورهای خداوند

استقامت فراوان می‌کردند؟
زیرا به راه خود و آنچه به آن دعوت می‌کردند ایمان داشتند.



۳. سه مورد از ویژگی‌های اصلی پیامبران را بنویسید؟

- (۱) تسلیم در برابر امر خداوند؛
- (۲) استقامت و پایداری در راه خدا؛
- (۳) پی‌روی نکردن از عقاید باطل و مبارزه با آن‌ها.

سؤال‌های متن

۱. سؤال جای خالی:

خداوند بهترین دین را برای هدایت انسان فرستاده است.

۴. دین الهی توسط چه کسانی به مردم معرفی شده است؟

توسط انسان‌های شایسته‌ای به نام «پیام آور» یا «رسول».

۵. چرا خداوند پیامبران را الگوی انسان‌ها قرار داد؟

زیرا آنان بهترین انسان‌های زمان خود بودند.

۶. سؤال جای خالی:

همه پیامبران الهی مسلمان بودند؛ یعنی تسلیم محض خواسته‌های خداوند.



۷. واکنش مردم در برابر دعوت پیامبران چه بود؟

- ۱) گروهی دعوت پیامبران را می‌پذیرفتند و رستگاری ابدی را نصیب خود می‌کردند.
- ۲) گروه دیگری هم به لذت‌های زودگذر دنیا دل خوش می‌کردند و زندگی ابدی خود را نابود می‌ساختند.

۸. نمونه‌هایی از تلاش‌ها و استقامت پیامبران را در راه خدا ذکر کنید.

- ۱) حضرت نوح (ع) مردم زمان خود را ۹۵۰ سال به یکتاپرستی دعوت کرد، ولی در این مدت، تنها تعداد اندکی ایمان آوردند. آنان بارها نوح را اذیت و آزار کردند، ولی چون نوح (ع) به خداوند ایمان داشت استقامت کرد و به امر خدا برای نجات بندگان باایمان کشتی ساخت.
- ۲) حضرت ابراهیم (ع) بارها عموی خود آزر را به یکتاپرستی دعوت کرد و او را به ترک پرستش‌بت‌ها فراخواند. او حتی نمود طاغوت زمانه را که ادعای خدایی می‌کرد، به یکتاپرستی دعوت کرد و از تهدیدهایش نهراسید، با اینکه وی را در آتش انداختند و از وطن تبعید کردند.

گروه آموزشی عصر



۹. مطابق آیه «إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ» (فصلت: ۳۰)، فرشتگان به کسانی که در راه خدا استقامت و پایداری می‌ورزند چه می‌گویند؟

نترسید و غمگین مباشید و به بهشتی که وعده داده شده بودید شاد شوید.

۱۰. مردم در زمان پیامبران چه چیزی را شریک خدا قرار می‌دادند؟

بت‌هایی از سنگ و چوب، فرشتگان و اجرام آسمانی (ستاره، ماه، خورشید و...).

۱۱. چرا مردم بت می‌پرستیدند؟

معتقد بودند:

- ۱) خیر و شر دنیایشان وابسته به آنهاست.
- ۲) این‌ها اثر خوبی در زندگی‌شان دارند.
- ۳) برای خیر و برکت یافتن زندگی، باید در برابر ستاره و خورشید و ماه سجده کرد.
- ۴) و پی‌روی از آبا و اجدادشان بود.



۱۲. مهم‌ترین رسالت تمام پیامبران چه بوده است؟
دعوت مردم به یکتاپرستی.

۱۳. پیامبران الهی در مبارزه با بت‌پرستی مردم چه می‌کردند؟

- ۱) آوردن دلایل محکم؛
- ۲) دعوت به اندیشه‌ورزی و تفکر؛
- ۳) اطاعت از دستورهای خداوند.

۱۴. حضرت ابراهیم (ع) در مذمت بت‌پرستی به عمویش
آزر چه می‌گفت؟

چرا چیزی را می‌پرستی که نه می‌شنود و نه می‌بیند و نه مشکلی را
از تو حل می‌کند؟! ای پدر، برای من دانشی آمده است که برای تو
نیامده است. از من پی‌روی کن تا تو را به راه راست هدایت کنم.

۱۵. علت اصلی بت‌پرستی مردمان پیشین مطابق آیات
قرآن (حج: ۷۱/آل عمران: ۶۶/انعام: ۱۰۰) چیست؟
جهل.

گروه آموزشی عصر



۱۶. وقتی پیامبران الهی با عقاید باطل مردم مبارزه می‌کردند، مخالفان که پاسخ قانع‌کننده‌ای برای ردّ نظرات پیامبران نداشتند، چه می‌کردند؟

از عقیده باطل دیگری استفاده می‌کردند؛ به پیامبران می‌گفتند: شما برای ما بدشانسی می‌آورید!

۱۷. اعتقاد به خرافات موجب کشانده شدن مردم به سوی چه کسانی شده است؟

کسانی که ادعا می‌کنند:

(۱) از آینده خبر دارند.

(۲) می‌توانند از اتفاقات خوب و بدی که ممکن است برای آن‌ها رخ دهد خبر می‌دهند

(۳) و از روی دادن آن‌ها جلوگیری می‌کنند.

۱۸. امروزه چه افرادی با استفاده از عقاید خرافی مردم را فریب می‌دهند؟ این افراد چه تأثیری بر جامعه دارند؟

(۱) فال‌گیرها؛ (۲) کف‌بین‌ها؛ (۳) رمال‌ها.

این افراد موجب از هم پاشیدن خانواده‌های فراوان و یا از دست رفتن اموال و آبرویشان می‌شوند.



درس ۵

سؤال‌های درس

۱. چرا خداوند پیامبر اکرم (ص) و قرآن را آخرین پیامبر

و آخرین پیام خود قرار داد؟

۱) خداوند با آخرین پیامبر، راه تمام پیامبران را بار دیگر روشن ساخت.

۲) تمام انحرافات را که در ادیان پیشین ایجاد شده بود تصحیح کرد.

۳) حضرت محمد (ص) همه ویژگی‌های مثبت اخلاقی تمام پیامبران را دارا بود.

۴) از نظر معنوی، ایشان بالاترین درجه رشد را نزد خداوند داشت.

۵) دینی که پیامبر اکرم (ص) آورد کامل‌ترین دین فرستاده شده از سوی خداست.

۶) مردم زمان پیامبر اکرم (ص) به این توان رسیده بودند که وحی الهی را از پیامبر دریافت کنند.

۲. کل محتوای قرآن در سه گروه دسته‌بندی شده است.

به اختصار بیان کنید.

۱) فریننده جهان خداوند یگانه است و جز او هیچ خدایی وجود ندارد.

او نسبت به بندگانش مهربان است. او انسان‌ها را برای رسیدن به



بهشت زیبایش و رهایی از عذاب جهنم هدایت می‌کند و همواره مراقب و پشتیبان آنان است.

۲) تنها راه رستگاری انسان‌ها عمل کردن به دستورهای خداست. داستان اقوام مؤمن و داستان برخی اقوام هلاک شده در قرآن کریم بیان شده است. خداوند در قرآن، دستوراتش را به روشنی بیان کرده است و توضیح کامل آن را نیز برعهده پیامبراکرم واهل بیت (ع) گذاشته است.

خداوند روزی تمام آسمان‌ها و زمین را برخواهد چید و در قیامت، با حساب‌رسی به کارهای بندگانش، نیکوکاران را به بهشت و گناه‌کاران را به جهنم خواهد فرستاد.

۳. گام‌های بهره‌مندی از قرآن کریم را بیان کنید.

گام اول: بتوانیم قرآن را به راحتی بخوانیم.

گام دوم: بعد از کسب توانایی قرائت، آن را بفهمیم؛ معانی آیات و جملاتش را درک کنیم و متوجه پیام و مقصود خداوند شویم.
گام سوم: به پیام‌ها و معارف قرآن عمل کنیم.

۴. اولین و آخرین راهنمایان کاروان بشری چه کسانی بودند؟

حضرت آدم اولین راهنما بود و حضرت محمد (ص) آخرین پیامبر.



۵. چه عواملی موجب می‌شد خداوند پیامبران متعددی برای هدایت مردم بفرستد؟

(۱) عده‌ای مردم را از دین الهی منحرف می‌کردند.

(۲) مردم نیز ارزش این تعالیم را به خوبی نمی‌دانستند و امکانات کافی برای حفظ آن در دست نداشتند. در نتیجه، تعالیم آن پیامبر را پس از مدتی فراموش و یا دگرگون می‌کردند.

۶. هر پیامبری که از سوی خدا می‌آمد دو کار عمده انجام می‌داد؛ نام ببرید.

(۱) دین صحیح را به مردم عرضه می‌کرد.

(۲) وعده آمده حضرت محمد (ص) را با دادن نشانه‌های شخصیتی، زمان و حتی مکان ظهور ایشان را به مردم می‌داد.

۷. آیا یهودیان و مسیحیان از آمدن پیامبر اکرم (ص) خبر داشتند؟ توضیح دهید.

بله، آنان منتظر ظهور پیامبر آخرالزمان بودند. آن قدر نشانه‌های پیامبر اکرم (ص) در کتاب‌های یهودیان و مسیحیان فراوان بود که قرآن می‌فرماید: آنان حضرت محمد (ص) را همانند فرزند خود به خوبی می‌شناسند.



۸. سؤال جای خالی:

هر پیامبری که می‌آمد مردم را به ایمان به خداوند و روز قیامت، و انجام عمل صالح دعوت می‌کرد.

۹. سؤال جای خالی:

پیامبر اکرم (ص) خاتم پیامبران است؛ یعنی با آمدن ایشان، سلسله ارسال انبیا پایان یافت و بعد از ایشان خداوند دیگر کسی را به عنوان پیامبر برای مردم نخواهد فرستاد و هر کسی بعد از ایشان چنین ادعایی کند، قطعاً دروغگوست.

۱۰. سؤال جای خالی:

خداوند حکیم با آخرین فرستاده خود، پیامی را برای انسان‌ها فرستاد که تا روز قیامت برای هدایت آن‌ها کافی است و آن «قرآن» است.

۱۱. خداوند قرآن را، که آخرین وحی الهی بر انسان

است، چگونه معرفی می‌کند؟

(۱) این قرآن به راهی که استوارترین راه‌هاست، هدایت می‌کند.

(۲) و ما آنچه از قرآن می‌فرستیم شفای دل و رحمت الهی بر اهل ایمان است.

(۳) قرآن را برای پندآموزی آسان کرده‌ایم. پس آیا پندگیرنده‌ای هست؟



۱۲. سؤال جای خالی:

تمام معارف قرآن در ۱۱۴ سوره و در قالب بیش از ۶۲۰۰ آیه بیان شده است.

۱۳. قرآن چگونه کتابی است؟

- ۱) قرآن به راه سعادت هدایت می‌کند.
- ۲) قرآن پاسخ تمام پرسش‌های اساسی انسان را می‌دهد.
- ۳) قرآن ارزشمندترین کتاب روی زمین است.
- ۴) ما می‌توانیم به راحتی از قرآن استفاده کنیم.
- ۵) قرآن تنها کتاب آسمانی است که هیچ تحریف و تغییری در آن راه نیافته است.

۱۴. سؤال جای خالی:

قرآن تنها کتاب آسمانی است که به گواه تاریخ، هیچ تحریف و تغییری در آن راه نیافته است.

۱۵. حضرت علی(ع) قرآن را چگونه معرفی می‌کند؟

پیامبر اکرم (ص) با خود نوری آورد که هدایتگر همگان شد و آن نور قرآن بود. بدانید که در قرآن، علم آینده و خبر گذشته است و در آن داروی درد شما و راه سامان یافتن زندگی شما قرار دارد.

سؤال‌های کتاب

۱. در چند جمله کوتاه اتفاقات بعد از ظهور امام زمان (ع) را توصیف کنید.

(۱) عدالت سراسر جهان را فرامی‌گیرد.

(۲) از حکومت‌های ظالمانه خبری نیست.

(۳) حرص و طمع و ثروت‌اندوزی از جامعه رخت بر بسته است.

(۴) دیگر انسان فقیری در دنیا وجود ندارد.

(۵) از زمین و آسمان برکت می‌بارد.

(۶) انسان‌ها دیگر در برابر مجسمه‌های سنگی و یا انسان‌های مانند خودشان سر تعظیم فرود نمی‌آورند.

۲. با توجه به سخن امام رضا (ع) چند نمونه از ویژگی‌های منتظران واقعی امام زمان (ع) را بنویسید.

صبور بودن، خوش‌رفتاری، همسایه‌داری، ترویج کارهای نیک، خودداری از آزار و اذیت دیگران، گشاده‌روی، خیرخواهی مهربانی با مؤمنان.

گروه آموزشی عصر



۳. قرآن کریم خبر می‌دهد که حضرت نوح ۹۵۰ سال قوم خود را به سوی خدا دعوت می‌کرد. از این خبر چه نتیجه‌ای می‌توان گرفت؟

با توجه به آیات قرآن کریم داشتن عمر طولانی برای انسان غیر ممکن نیست. در آیه ۱۴ سوره عنکبوت مدت حضور حضرت نوح (ع) در میان قومش و راهنمایی آن‌ها ۹۵۰ سال ذکر شده است. از نظر دانش پزشکی نیز داشتن عمر طولانی ناممکن نیست. اگر کسی بتواند مسائل بهداشتی و تغذیه‌ای را به خوبی مراعات کند از عمر طولانی‌تری برخوردار خواهد بود.

۴. دو شرط مهم از شروط ظهور حضرت مهدی (عج) را بنویسید.

۱) آمادگی مردم جهان برای همراهی با قیام امام؛

۲) وجود یاران باوفا.

سؤال‌های متن

۱. سؤال جای خالی:

اعتقاد به قیام و ظهور حضرت مهدی - علیه السلام - یکی از اثرگذارترین عقاید ما شیعیان است.



۲. پیامبر اکرم (ص) در باره قیام حضرت مهدی (عج) چه می‌فرمایند؟

شما را بشارت باد به مهدی، مردی از خاندان من؛ در روزگاری که مردم گرفتار اختلاف و تزلزل هستند قیام می‌کند و زمین را همچنان که از جور و ستم پر شده است، از عدل و داد آکنده می‌سازد.

۳. آیا اعتقاد به ظهور منجی مختص شیعیان است؟

خیر، سایر مسلمانان نیز به ظهور یکی از فرزندان پیامبر و قیام او برای برقراری عدالت معتقدند. در تعالیم مسیحیت و یهودیت نیز اعتقاد به نجات‌بخش بزرگ آسمانی به چشم می‌خورد.

۴. امام حسن (ع) در باره طول عمر امام زمان (عج) و ظاهر آن حضرت در هنگام ظهور چه می‌فرمایند؟

خداوند عمر او را در دوران غیبتش طولانی می‌گرداند. سپس به قدرت خدایی‌اش او را در چهره جوان کمتر از چهل سال آشکار می‌سازد تا مردمان دریابند که خداوند بر هر کاری تواناست.

۵. نیروی عظیمی که در طول تاریخ شیعیان را به مقابله با انواع سختی‌ها تشویق کرده چیست؟

امید به آینده‌های روشن و سراسر شور و اشتیاق.



۶. در زمان غیبت امام زمان (عج) چگونه برخی شیادان از احساسات مردم نسبت به امام زمان (عج) سوء استفاده می‌کنند؟

۱) ادعا می‌کنند با امام زمان (عج) ارتباط دارند.

۲) در بین مردم شایعه می‌سازند که امام زمان (عج) در فلان وقت ظهور خواهد کرد.

۳) افراد دروغگو و پرمدعایی پیدا می‌شوند که حتی ادعا می‌کنند خودشان امام زمان (عج) هستند.

۷. در باره ملاقات با امام زمان (عج) و تعیین وقت ظهور در احادیث چه مطالبی آمده است؟

هر کس برای آمدن امام زمان (عج) وقتی را معین و یا ادعا کند ایشان را ملاقات می‌کند، دروغگوست.

۸. آیا با قیام امام زمان (عج) قیامت بپا خواهد شد؟ توضیح دهید.

خیر، اگر با آمدن ایشان جهان به پایان برسد آمدن ایشان سودی برای مردم نخواهد داشت. حکومت ایشان سال‌ها ادامه خواهد داشت و پس از ایشان نیز صالحان دیگری اداره جهان را به دست خواهند گرفت.



۹. سؤال جای خالی:

هیچ‌کس نمی‌تواند زمان دقیق قیام حضرت مهدی (عج) را مشخص سازد و بدون شک، هر زمان که زمینه فراهم شود ایشان ظهور خواهد کرد.

۱۰. آیا هدف از قیام امام زمان (ع) خون‌ریزی و ظلم است؟ توضیح دهید.

خیر، خداوند ایشان را برای پایان دادن به جنگ و بی‌عدالتی به میان مردم می‌فرستد. هدف امام از قیام، گسترش عدالت و مهربانی است. بنابراین، امام جنگی بپا نمی‌کند، بلکه با شکست ظالمان به خون‌ریزی‌ها و جنگ‌های همیشگی پایان می‌دهد.

۱۱. یاران امام زمان (عج) چه کسانی هستند؟

(۱) ۳۱۳ نفر از بهترین انسان‌ها که بهترین و نزدیک‌ترین یاران آن حضرتند.

(۲) تعداد بی‌شماری از افراد دیگر که خودشان را به حضرت مهدی (عج) می‌رسانند و آن حضرت را یاری می‌کنند.

(۳) کسانی که با انجام واجبات دینی و دوری از گناهان موجب خوشحالی امام زمان (عج) می‌شوند.

سؤال‌های درس

۱. چه چیزی موجب شد تا امام مهدی - علیه السلام - به

دستور خداوند از نظرها غایب شود؟

(۱) حاکمان ظالم به شدت امامان را تحت فشار قرار می‌دادند و فرصت هر اقدامی را از آنان می‌گرفتند.

(۲) مردم به سبب ترس از حاکمان ظالم و دل بستن به دنیای زودگذر، وظایف خود را در حمایت و پی‌روی از امامان انجام نمی‌دادند.

(۳) امامان یکی پس از دیگری توسط حاکمان به شهادت می‌رسیدند.

۲. با توجه به حدیث امام صادق (ع)، ویژگی‌های

راهنمایان مردم را در عصر غیبت بیان کنید.

(۱) فقیه باشد.

(۲) پرهیزگار باشد و از دین خود محافظت کند.

(۳) برخلاف هوای نفس خود رفتار کند.

(۴) مطیع دستورهای خداوند باشد.

۳. توضیح دهید چرا مردم باید از ولی فقیه پی‌روی کنند؟



زیرا پذیرفتن فتواهای فقیهان، که برگرفته از قرآن و احادیث معصومان (ع) است، در واقع، پذیرفتن سخنان امامان است و مخالفت با فقها، مخالفت با احادیث معصومان (ع) است.

۴. چند نمونه از ویژگی‌های امام خمینی (ره) را بیان کنید.

- ۱) عابدی شب زنده‌دار بود.
- ۲) سیاست‌مداری آگاه بود.
- ۳) مانند عادی‌ترین مردم زندگی می‌کرد.
- ۴) در تمام سال‌های رهبری‌اش، در خانه‌ای اجاره‌ای زندگی می‌کرد.
- ۵) هرگز به کسی ظلم نکرد.
- ۶) در برابر هیچ ستمگری سکوت نکرد.

سؤال‌های متن

۱. سؤال جای خالی:

- پس از رحلت رسول خدا - که درود خدا بر او و خاندان پاکش باد -
وظیفه هدایت و رهبری مردم بر عهده امامان قرار گرفت.

گروه آموزشی عصر



۲. آیا مردم برای حل مشکلاتشان می‌توانند نزد هر حاکمی بروند؟ طبق نظر امام صادق (ع)، مردم باید به چه کسانی مراجعه کنند؟

خیر، باید به سراغ کسانی بروند که سخنان اهل بیت (ع) را برایشان بازگو می‌کنند؛ کسانی که بر حلال و حرام آگاهند و احکام دین را می‌شناسند.

۳. هدایت و رهبری مردم در عصر غیبت به عهده چه کسانی است؟

بر عهده عالمان و دانشمندان دینی.

۴. اسلام‌شناسان و فقیهان واقعی چه کسانی هستند؟

اسلام‌شناسان و فقیهان واقعی کسانی هستند که در سخنان و راهنمایی‌هایشان، پیرو سخنان معصومان هستند و در هر مسئله‌ای نظر پیامبر اکرم و امامان (ع) را برای مردم بازگو می‌کنند.

۵. «ولایت فقیه» چیست؟

به رهبری و هدایت مردم جامعه توسط فقیه جامع شرایط «ولایت فقیه» می‌گویند.

گروه آموزشی عصر



۶. ولیّ فقیه کیست؟

اسلام‌شناسی است دانا، شجاع، مدیر و مدبّر که در هر زمان با در نظر گرفتن مصلحت جامعه اسلامی، از تمام توان و امکانات برای پاس‌داری از دین و اجرای احکام الهی در جامعه استفاده می‌کند و نمی‌گذارد دشمنان اسلام با به خطر انداختن کشور اسلامی، مانع اجرای دستورهای خدا شوند.

۷. امام خمینی (ره) در چه برهه‌ای از زمان قیام کرد؟

در قرنی که دین و معنویت کاملاً منزوی شده بود و چیزی نمانده بود تا مساجد و کلیساها به فراموشی سپرده شوند.

۸. امام خمینی (ره) با قیامش چه چیزی را به مردم نشان

داد؟

به مردم سراسر جهان نشان داد که برای خوش‌بختی و سعادت در دنیا و آخرت، هیچ راهی جز بازگشت به مسیر نورانی پیامبران وجود ندارد.

۹. چه چیزی موجب شد تا پس از امام خمینی (ره)

مجلس خبرگان آیه‌الله خامنه‌ای را به جانشینی انتخاب کند؟

گروه آموزشی عصر



دور اندیشی، شجاعت، پرهیزگاری و وفاداری ایشان به امام و انقلاب اسلامی سبب شد مجلس خبرگان ایشان را عنوان شایسته‌ترین فرد برای رهبری جامعه اسلامی معرفی کند.

از نوف بکالی روایت شده که می‌گوید: شبی امیرالمؤمنین -علیه السلام- را دیدم که از بستر برخاسته، به ستارگان می‌نگرد. آنگاه به من فرمود: ای نوف، خوابی یا بیدار؟
گفتم: بیدار. فرمود: ای نوف، خوشا به حال پارسایان این جهان که دل به سرای دیگر بسته‌اند؛ آنان که زمین را فرش و خاک را بستر، و آب را شربت نوشین، و قرآن را روش خود و زینت دل و دعا را مانع حوادث قرار داده‌اند و همانند حضرت عیسی -علیه السلام- از دنیا بریده و جدا گشته‌اند.

ای نوف، حضرت داود -علیه السلام- شب‌ها در چنین ساعتی از بستر برمی‌خاست و می‌گفت: «این ساعتی است که هیچ بنده‌ای خدای بزرگ را نخواند، مگر اینکه دعایش مستجاب شود، مگر آنکه باجگیر یا جاسوس خبرچین، یا گزمه‌ی همکار داروغه ستمگر و یا نوازنده‌ی طنبور و طبل باشد.»

(نهج البلاغه فیض، حکمت ۱۰۱، ص ۱۱۳۳)